

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,

САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Број у систему: ROP-MSGI-22209-LOC-1/2021

Заводни број: 350-02-01493/2021-07

Датум: 04.10.2021. године

Немањина 22-26, Београд

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“

ПРИМЉЕНО: 11. 10. 2021 22			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
20600-F.02.04.-476161/1-2021			

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, поступајући по захтеву предузећа ЈП Електропривреда Србије, Балканска бр.13, Београд, за издавање локацијских услова, на основу члана на основу члана 7. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/20), члана 23. и 24. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, број 79/05, 101/07, 95/10, 66/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), члана 53а, а у вези са чланом 133. тачка 9а и 145. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12 – одлука УС, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/2021), Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, број 35/15, 114/15, 117/17 и 115/2020), Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Сл. гласник РС“, број 68/19), у складу са ПППП Намене предела изузетних одлика Овчарско-Кабларске клисуре („Сл. Гласник РС“, број 46/19) и овлашћења садржаног у решењу министра број 119-01-1140/2021-02 од 06.09.2021. године, издаје:

ЛОКАЦИЈСКЕ УСЛОВЕ

I За реконструкција линијског инфраструктурног објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система на к.п. бр. 467/1 КО Међувршје, Град Чачак, потребни за израду идејног пројекта, у складу са ПППП Намене предела изузетних одлика Овчарско-Кабларске клисуре („Сл. Гласник РС“, број 46/19).

Категорија објекта „Г“,

Класификациони број: 222330.

Постојеће стање:

ХЕ „Међувршје“ се налази на самом изласку из Овчарско-кабларске клисуре.

Река Морава заједно са Западном Моравом, чини највећу српску реку. Дужина Велике Мораве је 185 km, а са Западном Моравом чак 493 km. Велика Морава протиче најплоднијим и најгушће насељеним подручјем централне Србије – Поморављем. Западна Морава тече од запада ка истоку, раздвајајући Шумадију од јужних крајева земље.

Хидроелектрана Међувршје почела је са радом 1955. године, при чему су инсталисана два Каплан генератора, снаге 3,4 MW, 5,6 MW и једна Франсис турбина 0,66 MW, из 2014. године (произвођач Andiamo).

Брана ХЕ „Међувршје“ је гравитационо бетонска, конструктивне висине 32 m, укупне дужине 189 m.

Годишња производња просечно износи 29 GWh. ХЕ „Међувршје“ је прибранско акумулационо постројење које користи потенцијал Западне Мораве низводно од ХЕ „Овчар Бања“.

Хидроелектрана Међувршје је проточног типа, која је пре ревитализације, имала снагу од 7 MW, са инсталисаним протоком од 40 m³/s. Инсталисана снага турбина (Капланове) после ревитализације износи 3,4 MW; 5,6 MW и 0,6 MW.

Пројектована запремина акумулације је 18 милиона кубних метара, а данас је око 4 милиона кубних метара због засутошти.

ХЕ „Међувршје“ чине бетонска гравитациона брана која обезбеђује акумулациони простор за дневно изравнање воде са три преливна поља опремљена табластим уставама; доводни органи за хидроелектрану и подземна машинска зграда до које се долази транспортним тунелом дужине 103,5 m.

Проблематике отпадних вода на ХЕ „Међувршје“:

1. На објектима ХЕ „Међувршје“, изграђени су независни канализациони системи заприкупљање санитарне, техничко-расходне, и дренажне отпадне воде. Физичко стање мреже и објекта на мрежи је релативно задовољавајуће.
2. Све отпадне воде испуштају се преко засебних испуста и без претходног пречишћавања.
3. У производном погону електране (машинска зграда) нису инсталирани мерачи протока за регистровање количина испуштене отпадне воде на појединачним токовима отпадних вода. Подаци о количинама отпадних вода се процењују преко броја часова рада пумпних агрегата и њихових карактеристика (капацитет). Не спроводе се ни испитивања квалитета појединих врста отпадних вода, већ се узорци воде за анализу узимају само из реципијента.
4. Констатоване су појаве локалног цурења уља које се користи за рад хидромашинске опреме. За сакупљање процурелог уља користе се адсорпциона средства. Овакве ситуације неопходно свести на најмању могућу меру кроз пошловање и спровођење мера технолошке дисциплине на самом месту рада.

Дренажне отпадне воде одводе се у дренажни базен у објекту машинске зграде, одакле се након мануелног издвајања уља избацују пумпама у одводни вад у електране. Анализе квалитета воде из дренажних јама су показале одсуство загађених материја у дренажној води (концентрација укупних угљоводоника је била $<0,01 \text{ mg/l}$, што је далеко испод дозвољених 10 mg/l). Из тог разлога није предвиђен третман дренажне воде. Но и поред тога инвеститор је захтевао да се уграде сепаратори уља. Зато је обављен обилазак и преглед просторије где су изграђене дренажне јаме (06.07.2021.). Утврђен је начин повезивања јама са дренажним пумпама, њихова висинска диспозиција и констатовано је да нема физички слободног простора за уградњу сепаратора уља. Уређај се не може уградити у простору и у нивоу постојећих дренажних јама због заузетости истог затварачима, цевоводима и осталом потребном арматуром за повезивање са дренажним пумпама. Сепаратори уља могу да обезбеде захтеване излазне параметре само са гравитационим доводом сирове воде.

На потисним цевоводима ће се уградити нови мерачи протока за континуално регистровање количина дренажне воде.

На локацији ХЕ „Међувршје“ нема могућности загађења атмосферске воде.

Машинска зграда је подземна и у њој се обавља ремонт. На платоу испред улаза у машинску зграду нема могућности мешања атмосферске воде са загађујућим (зауљеним) материјама.

Санитарна отпадна вода се не третира, већ се испушта директно у реципијент без пречишћавања. Потребно је да се изгради уређај којима би се постигао виши степен пречишћавања, него што је то сада.

II ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Планирана намена:

Посебне намене на подручју Просторног плана су:

– водопривреда и енергетика – обухваћени делови сливова Западне Мораве са акумулацијама „Овчар Бања“ и „Међувршје“;

Правила уређења и грађења:

Посебне намене подручја Просторног плана

Предмет просторног плана су следеће посебне намене:

– ПИО „Овчарско-кабларска клисура“ на коме је утврђен режим заштите III степена на површини од око 1.700 ha и режим заштите II степена на око 550 ha у оквиру шест одвојених просторних јединица (Рапаиловача–Јоване⁸, Дебела гора – Бранојевац, Бањски поток, Короњски до, Бјелице и Каблар (Дути до – Селечка коса);

– Објекти и простори/околине споменика културе од великог значаја (манастири Никоље, Благовештење, Свете Тројице и Срећење и метох манастира Срећење) и осталих културно-историјских вредности, у склопу целине „Овчарско-кабларски манастири“ (будуће просторно културно-историјске целине), који је по обухвату идентичан са постојећим ПИО „Овчарско-кабларска клисура“;

– Простори у функцији: (а) туризма, рекреације и спорта, а посебно полетишта за параглајдинг на Овчару; (б) интегралне презентације најатрактивнијих делова целине „Овчарско-кабларски манастири“ и ПИО „Овчарско-кабларска клисура“, а посебно зоне меандра „Заграђе“ која се Просторним планом сагледава као средиште културног, природног и туристичког потенцијала и др.

У обухвату Просторног плана су и остале посебне намене од значаја за концепцију планских решења:

– Акумулације и објекти ХЕ „Овчар бања“ и ХЕ „Међувршје“;

– Подручје инфраструктурног коридора планираног Државног пута IA реда бр. 2 (аутопут Е-763, Београд – Јужни Јадран);

– Подручје коридора железничке пруге Краљево – Пожга;

– Подручје коридора/цевовода регионалног система за водоснабдевање „Рзав“;

– Подручје коридора Државног пута IB реда бр. 23;

– Подручје бање „Овчар Бања“;

– Објекти ЈП „Емисиона техника и везе“ на Овчару.

Водопривредна инфраструктура

На подручју Просторног плана налазе се:

– акумулације и објекти ХЕ „Овчар Бања” и ХЕ „Међувршје”

– део регионалног водосистема „Рзав”, односно трасе магистралног цевовода Ø 1.100 mm (притиска 9 bar) са „рвачом за Лучане–Чачак”, односно прикључним цевоводом Ø 600 mm за општину Лучани којим се вода доводи до резервоара V=2.000 m³ одакле даље иде у локални систем, коме припадају и насеља Дљин и Дучаловићи;

– дистрибутивна мрежа локаних изворишта водоснабдевања стара је, углавном, више од 50 година и израђена од челичнопоцинкованог, ПЕ и ПВЦ материјала, и то на подручју: града Чачка, КО Врњачи (насеље Овчар Бања, засек Горњи Каранци и засек Илићи) и КО Међувршје, док су КО Рошчи и КО Видова прикључене на водовод града Чачка; општине Пожега, КО Тучково; и општине Лучани који се састоји из три подсистема, при чему су нека насеља везана и за регионални водосистем „Рзав”, КО Дљин и КО Дучаловићи;

– дистрибутивна мрежа термоминералне воде у насељу Овчар Бања.

У делу тока Западне Мораве, на акумулацији Међувршје, налази се и део унутрашњег пловног пута на ком је дозвољена пловидба пловилима са сопственим погоном, односно пловилима за спорт и разоноду.

Основно планско опредељење је очување, унапређење и заштита природе, посебно природних вредности као и непокретних културних добара.

Заштићене површине природних и предеоних вредности ПИО „Овчарско-кабларска клисура” (са режимима заштите у II и III степену) као и одређивање зона за заштићена и евидентирана непокретна културна добра (са режимима заштите у I, II и III степену) представљају полазну матрицу главних посебних намена заштићеног подручја за концептирање просторног развоја територије, са чим ће се усклађивати развој туризма и комплементарних делатности.

Површине у режиму II степена заштите ПИО „Овчарско-кабларска клисура” (предеоне целине) предвиђене су са ограниченим антропогеним коришћењем.

Највећи део површине ПИО „Овчарско-кабларска клисура” је у режиму III степена заштите, намењен одрживом и контролисаном просторном развоју, уз обавезу минимизирања свих потенцијално негативних ефеката на природу и природне вредности.

Површине у режиму I степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (строга заштита) изузимају се за изградњу и коришћење осим за потребе манастира, уређење и заштиту њихове околине и контролисану посету.

Површине у режиму II степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (амбијентална заштита) изузимају се за изградњу, коришћење и друге активности осим за потребе манастира, пејзажно уређење, пољопривреду, шумарство, истраживање природе, уређење и одржавање стаза, као и светковине, планиране културне манифестације, контролисано кретање туриста и др.

Површине у режиму III степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (општа заштита) су у највећој мери подударне са мерама утврђеним за режим заштите III степена ПИО „Овчарско-кабларска клисура”.

Заштита подручја Предела изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура

У пределу изузетних одлика, примењује се режим заштите III степена на површини 1.707 ha и режим заштите II степена, у оквиру шест одвојених просторних јединица укупне површине 543 ha.

Границе предела изузетних одлика и мере режима заштите установљене су актом о проглашењу заштићеног подручја 2000. године, сходно тадашњем Закону о заштити животне средине и нису мењане и усаглашаване са Законом о заштити природе Србије и Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12).

У току је израда нове студије о заштити Овчарско-кабларске клисуре, на основу које ће се донети нова уредба о заштити/проглашењу, али степен припремљености тог документа није омогућио Заводу за заштиту природе да кроз услове заштите природе за овај просторни план, нити кроз друге облике институционалне сарадње, утврди предлог нових граница предела изузетних одлика и граница и детаљних, ближих мера заштите простора са режимима заштите II и III степена.

На деловима заштићеног подручја са режимом заштите II степена главне мере заштите су:

а) забрана изградње објеката, осим:

- реконструкције и одржавања постојећих стамбених и помоћних објеката и изградње манастирских богослужбених, стамбених (кућа) и економских објеката;
- реконструкције и одржавања постојећих породичних објеката за одмор;
- реконструкције и одржавања саобраћајне, енергетске, комуналне и телекомуникационе инфраструктуре и изградње потребне инфраструктуре за постојеће и планиране објекте;
- изградње, реконструкције и рехабилитације путева за потребе противпожарне заштите и бољег саобраћајног повезивања манастира;
- уређења планинарских и алпинистичких стаза, одморишта и видиковца, осматрачница, резервоара и водозавода за потребе противпожарне заштите;
- уређења делова подручја за потребе презентације и техничке заштите биолошких вредности и објеката геонаслеђа;

– уређења простора у зони меандра „Заграђе” (на топографској карти топоним Рапаиловаца) окруженог манастирима Јоване, Успење и Никоље са леве, кабларске стране и манастиром Сретење са десне, овчарске стране Западне Мораве, који се Просторним планом третира и промовише као духовно, културно и управно средиште културно-историјске целине и заштићеног предела Овчарско-кабларске клисуре („Круна Мораве”);

б) забрана свих других активности, осим:

– планског чишћења водотока и акумулације;

– ограниченог газдовања шумама и шумским земљиштем на начин који обезбеђује умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, структуре и здравственог стања, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама и заштита од ерозије, уз употребу биолошких средстава за заштиту шума од болести и штеточина;

– ограниченог и контролисаног сакупљања гљива, лековитог биља и других шумских плодова ван шума и шумског земљишта у државној својини и ван зона I и II споменичке целине „Овчарско-кабларски манастири“;

– санитарног одстрела и активности на гајењу, заштити и праћењу стања дивљачи;

– ограниченог рекреативног риболова према одговарајућим програмима;

– пажљиве обраде земљишта уз примену мера заштите од ерозије и ограничено коришћење хемијских средстава;

– каптирања извора искључиво натуралним уређењем на лицу места, као и преграђивање и регулација водотока искључиво ради обнове воденица на местима где су некада постојале.

На деловима заштићеног подручја са режимом заштите II степена посебно се забрањују следеће активности: експлоатација минералних сировина, отварање привремених позајмишта материјала и коришћење бигра и речног наноса, лов, ауто-мото трке, и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите II степена допуштене су и препоручене следеће активности: ограничено и контролисано планинарење, алпинизам, пловидба језером, посматрања птица и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите III степена главне мере заштите су:

а) забрана изградње објеката, осим:

– изградње, реконструкције, доградње и одржавања стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинстава, манастира и објеката јавне намене у оквиру постојећих грађевинских или суседних, просторно блиских парцела;

– изградње и реконструкције објеката туристичког смештаја, угоститељства, других услужних, занатских, јавних, стамбених и породичних објеката за одмор у оквиру грађевинских подручја насеља Овчар Бања, утврђених урбанистичким плановима и на другим деловима подручја који су овим планом и/или другим просторним плановима утврђени као зоне изградње, и то: 1. Зона „Нова прута“ у Видови између Западне Мораве и нове железничке пруге (наспрам манастира Ваведње), 2. Зона „Видовска обала“ у прибрежном делу акумулације „Међувршје“ између бране и Видовског тунела, 3. Зона „Кривајица – Пејчицина кривина“ на простору трећег, најнизводнијег меандра, 4. Зона „Рапајловача – Стара прута“ између Јовањског и Видовског тунела и 5. Зона „Трбовац“ са десне стране Западне Мораве, низводно од манастира Преображење;

– реконструкције и одржавања породичних објеката за одмор ван планских зона изградње;

– изградње, реконструкције и одржавања саобраћајне, енергетске, комуналне и телекомуникационе инфраструктуре;

– реконструкције и одржавања хидроенергетских објеката;

– уређења планинарских и алпинистичких стаза, полстишта за параглајдинг, јавних чесми, одморишта и видиковца, осматрачница, резервоара и водозахвата за потребе противпожарне заштите;

– постављања привремених и монтажних објеката за потребе чуварске службе и одлагања отпада;

– уређења делова подручја за потребе презентације и техничке заштите биолошких вредности и објеката геонаслеђа;

б) забрана свих других активности, осим:

– коришћења минералних и термалних вода, као и коришћења речног наноса у оквиру планског чишћења водотока и акумулације;

– одрживог гајења, обнављања, оснивања нових и нега шума према основама и програмима газдовања шумама;

– ограниченог и контролисаног сакупљања гљива, лековитог биља и других шумских плодова;

– одрживог гајења, заштите и праћења стања дивљачи према одговарајућим основама и програмима, у складу са законом;

– рекреативног риболова према одговарајућим програмима, у складу са законом;

– пажљиве обраде земљишта уз примену мера заштите од ерозије и ограниченог коришћење хемијских средстава;

– натуралног уређења извора на лицу места и преграђивања и регулација водотока искључиво у циљу обнове воденица на местима где су некада постојале, као и заштите од штетног дејства вода, уређења водотока Западне Мораве у Овчар Бањи, као и низводно од бране „Међувршје“ за потребе рафтинга и кајакаштва.

Посебно се забрањују следеће активности: експлоатација минералних сировина, каптирање извора, ауто-мото трке, одлагања отпада изван за то одређених места, прање возила у водотоцима и испуштање горива и мазива, испуштање непречишћених отпадних вода у реципијенте или земљиште, и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите III степена допуштене су и препоручене следеће активности: планинарство, алпинизам, параглајдинг, посматрање птица, туристички обилазак манастира, других културних и природних знаменитости, бициклизам, истраживање и мониторинг природних и културних вредности, пловидба језером и рафтинг на Западној Морави, пливачки маратон, даљинско јахање и сл.

Мере заштите ближе ће се утврдити новом уредбом о проглашењу заштићеног подручја (која ће узети у обзир предлог за проглашење Овчарско-кабларске клисуре за просторно културно-историјску целину, који је припремио Републички завод за заштиту споменика културе, и који је одређен овим просторним планом) а по потреби и изменама и допунама Просторног плана.

Просторни и временски обим ограничења радова и активности утврђених мерама заштите ближе ће се одредити планом управљања и актом о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Овчарско-кабларска клисура“.

За заштиту места и појава са посебним природним вредностима просторним планом се не резервише простор, а њихово очување и одрживо коришћење обезбеђује се на следећи начин:

- заштита налазишта биљке *Edraianthus canescens* (кабларски звончић) на Орловим стенама у подножју Каблара, кроз режим заштите II степена, на основу постојеће уредбе о заштити предела изузетних одлика и овог просторног плана, уз могуће установљење режима заштите I степена новом уредбом о заштити, на основу предлога Завода за заштиту природе Србије;

- заштита термалног изворишта у Овчар Бањи одговарајућим техничким и грађевинским мерама заштите и уређења изворишта и утврђивањем и одржавањем зона санитарне заштите;

- заштита водотока Бањског потока кроз режим заштите II и III степена у границама заштићеног предела изузетних одлика и забраном преспађивања водотока и одвођења воде и других радова којима се оштећују битрене каскаде и обале потока изван границе заштићеног подручја, на основу Просторног плана, осим реконструкције постојећих путева.

Планска решења не индикују непожељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој основне намене подручја као изворишта водоснабдевања не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, неповољне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја, подстиче традиционалне изворе коришћења простора на планском подручју и обезбеђује контролу над процесима и активностима који могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума.

У спровођењу Просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа утврђених у складу са Законом о заштити природе.

У поступку израде урбанистичких планова и пројектне документације за изградњу објеката и друге радове неопходно је обезбедити акт о условима заштите природе.

Сходно Закону о заштити природе, уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да о налазу обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од осам дана од проналазак и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

На подручју Просторног плана, највише у границама заштићеног предела, од 2010. године постављено је на стаблима дрвећа око 50 дрвених кутија – вештачких дуљби за шумске сове. Таква практична мера очувања, снажења и праћења стања популације и начина живота ове значајне и строго заштићене птичије врсте дала је изванредне резултате (у 2017. години у 23 кутије била су гнезда, са 106 јаја и 33 виђена младунца). У близини стабала са вештачким дуљбама за гнезђење сова (локације приказане на рефералној карти) не могу се планирати и обављати сеча и остали шумарски радови нити друге активности којима се птице узнемиравају и ометају, посебно у репродуктивном периоду, од средине јануара до средине јуна. Ова мера ће се ближе утврдити планом управљања и правилником о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Овчарско-кабларска клисура“ и спроводити у сарадњи управљача заштићеног подручја и власника земљишта односно шума.

На основу Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување, а сходно одредбама Закона о заштити природе, на подручју Просторног плана ће се у току његове имплементације идентификовати и детаљно картирати станишта што ће представљати основу за утврђивање и спровођење мера заштите и очувања.

Риболовне воде у обухвату Просторног плана највећим делом припадају Рибарском подручју *Предео изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура“* (акмулација „Међувршје“, акмулација „Овчар Бања“ на дужини 1 km узводно од бране, водоток Западне Мораве између ове две акмулације и Бањски поток), а његов јурисдиктор је Туристичка организација Чачка, као управљач заштићеног подручја. Управљање рибљим фондом у риболовним водама уређено је Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 128/14 и 95/18 – др. закон) и прописима донетим на основу тог закона. У оквиру мера заштите и очувања рибљег фонда и коришћења риболовних вода, између осталог, забрањено је уносити алохтоне врсте, прекидати или ометати миграторне путеве риба и технички неоправдано испуштати воду из природних и вештачких језера и других акмулација ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе, а јурисдиктори доводних и других канала дужни су да уграде и одржавају одговарајуће уређаје који спречавају улаз рибе у те канале, док су јурисдиктори брана дужни да елиминирају до максималне могуће мере или неутралишу активности и препреке које ометају или спречавају миграцију риба. Законом су дате могућности изузећа дела риболовних вода из рибарског подручја, забране и ограничења риболова. Програмом управљања овим рибарским подручјем за период 2012-2021. године (који је накнадно услађен са касније донетим Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда из 2014. године), предвиђено је порибљавање акмулације „Међувршје“ смуђем (порибљавање односно интродукција извршена 2015. године) и цараном (сваке две године), и једнократно порибљавање Бањског потока поточном пастрмком (извршено 2012. године, док акмулација „Овчар Бања“ није планирана за порибљавање). Програмом су утврђене дозвољене дневне ловне количине рибе (масене и бројчане по врстама риба), риболовне квоте и временска ограничења рекреативног риболова. У акмулацији „Међувршје“ прописана је привремена забрана риболова на деоницама природних мрестилишта (од Заграђа узводно до Овчар Бање – од 15. маја до 15. јуна и од манастира Јоване низводно до Видовског тунела од 15. марта до 30. маја), забрана ноћног риболова и трајна забрана риболова у Бањском потоку. Остале риболовне воде подручја просторног плана (акмулација „Овчар Бања“ и водоток Западне Мораве изван границе предела изузетних одлика и водотоци Каменице и Бјелице) припадају Рибарском подручју „Западна Морава“ чији је јурисдиктор *Balkan Eco Team d.o.o.* из Пријепоља.

ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

У области развоја комуналне инфраструктуре и заштите животне средине

- поправљање еколошког стања језера Међувршје (побољшање квалитета воде и повећање корисне запремине);
- развој комуналне инфраструктуре (посебно система водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода Овчар Бање);
- санација и заштита термалног изворишта у Овчар Бањи уз наставак истраживања потенцијала термалних вода.

Акумулације – вештачка језера Језеро Међувршје је највеће на Западној Морави.

Настало је преграђивањем ове реке на излазу из Овчарко-кабларске клисуре. Бетонска брана је висока 30 м, а дугачка 190м.

Кота максималног успора је 274 мм, минималног је 271 мм, а запремина воде у њему 18,5 милиона м³. Највећа дубина је 23м.

За време високог водостаја, дужина језера достиже 11 км. Пуњењем језера потопљено је 150 ха обрадивог земљишта и исељено 10 кућа из села Међувршје.

Вода из језера Међувршје се тунелом одводи до постројења истоимене хидроелектране.

Иако је терен дозвољавао подизање веће бране, водило се рачуна о бројним природним и антропогеним објектима (манастири и извори минералне воде би били утржени). Запажено је велико засипање језера наносом.

III ОПИС ИДЕЛНОГ РЕШЕЊА:

Пројекат хидротехничких инсталација:

У једном од најлепших делова централне Србије, где је река између планина Овчар и Каблар усекла клисуру импозантних размера, изграђене су хидроелектране – „Међувршје“ и „Овчар бања“. ХЕ „Међувршје“ се налази на самом изласку из Овчарско- кабларске клисуре. Река Морава заједно са Западном Моравом, чини највећу српску реку. Дужина Велике Мораве је 185 km, а са Западном Моравом чак 493 km. Велика Морава протиче најплоднијим и најгушће насељеним подручјем централне Србије – Поморављем. Западна Морава тече од запада ка истоку, раздвајајући Шумадију од јужних крајева земље.

Хидроелектрана Међувршје почела је са радом 1955. године. Инсталисана су два агрегата са Каплан турбинама, снаге 3,4 MW и 5,6 MW (снаге су након ревитализације из 2010. године) и агрегат А3 снаге 0,6 MW са Франсис турбином који је изграђен и пуштен у рад 2014. године.

Брана ХЕ „Међувршје“ је гравитационо бетонска, конструктивне висине 32 m, укупне дужине 189 m. Годишња производња просечно износи 34 GWh.

ХЕ „Међувршје“ је прибранско акумулационо постројење које користи потенцијал Западне Мораве низводно од ХЕ „Овчар Бања“.

Хидроелектрана Међувршје је проточног типа, која је пре ревитализације, имала снагу од 7 MW, са инсталисаним протоком од 40 m³/s. Инсталисана снага турбина (Капланове) после ревитализације износи 3,4 MW; 5,6 MW и агрегат А3, снаге 0,6 MW, изграђен и пуштен у рад 2014. године. Инсталисани проток након ревитализације из 2010. године и након изградње додатног агрегата А3 из 2014. године, износи 53,25 m³/s. Пројектована запремина акумулације је 18 милиона кубних метара, а данас је 3 милиона кубних метара због засуности.

ХЕ „Међувршје“ чине бетонска гравитациона брана која обезбеђује акумулациони простор за дневно изравнање воде са три преливна поља опремљена табластим уставима; доводни органи за хидроелектрану и подземна машинска зграда до које се долази транспортним тунелом дужине 103,5 m.

Производни и помоћни објекти

На ХЕ „Међувршје“ се налазе следећи објекти:

1. Бетонска гравитациона брана
2. Подземна машинска и командна зграда

Запослено особље

Број запослених: 13 радника у сменама по 12 h. У првој смени 6, а у другој 3 запослена.

Постојеће стање отпадних вода

Врсте отпадних вода

Приликом рада хидроелектране настају три врсте отпадних вода које се испуштају у реципијент. Отпадне воде се испуштају без мерења количина и квалитета воде на самим испустима. Мерење квалитета воде се врше у реципијенту, низводно од објекта.

Отпадне воде које се генеришу у ХЕ „Међувршје“ су следеће:

- санитарна отпадна вода,
- атмосферска отпадна вода,
- дренажно - зауљене отпадне воде.

Места настајања отпадних вода

Санитарна отпадна вода

Машинска и командна зграда

На ХЕ „Међувршје“ машинска зграда је подземна, смештена у боку бране, испод магистралне саобраћајнице, у стени. До машинске зграде се долази транспортним тунелом дужине 103,5 m. Спој са доњом водом у реци остварен је одводним каналом.

Санитарна отпадна вода настаје у следећим мокрим чворовима у оквиру машинске зграде:

1. Код порттира: кухиња 1 судопера, 1 проточни бојлер;

2. -I ниво-међуспрат: 1 wc шolja, 1 лавабо, 1 туш, 1 бојлер 50 l;
3. Ниво команде: 1 судопера, 1 проточни бојлер;
4. -I међуспрат испод команде: I санитарни чвор 1 лавабо, 1 проточни бојлер 10 l, 1 чувацац; II санитарни чвор: 1 лавабо, 1 бојлер 10 l и 1 wc шolja;
5. -II међуспрат испод команде: гардероба: 1 лавабо, 1 веш машина.

Постоје два испуста фекалне канализације, оба пречника DN 110 mm. Први испуст прикупља санитарну отпадну воду из санитарног чвора на међуспрату и кухиње поред собе портира (1. и 2.). Други испуст прикупља осталу санитарну воду која се испушта у излазном тунелу (3, 4 и 5.)

Кућа

Кућа на другој страни реке има 1 санитарни чвор са 1 лавабом и 1 wc шolja и кухињу са 1 судопером и 1 бојлером од 50 l. У дворишту се налази 1 чесма. Отпадна вода која се прикупља из куће и спољне чесме се одводи у септичку јаму кружног попречног пресека (пречник 1 m) и дубине 2,5 до 3 m, која има преливну цев ка реци Морави. Ниво воде у јами је 1 m од дна преливне цеви.

Дренажна (потенцијално зауљена) отпадна вода

Машинска и командна зграда

Дренажна вода се прикупља у дренажној јами и то је вода од процуривања око турбине, вода од прања подова турбинског простора, вода која се испушта у току ремонта, као и вода која процурује кроз брану. Кота дна дренажне јаме је 240 mm. Из дренажне јаме се вода препумпава потисним цевоводом пречника DN 150 mm у излазни тунел. Капацитет пумпи (2 ком) је 35 l/s, H=15 m.

Трафои – имају каде са шљунком са изливом у дренажну јаму. Трафои се налазе у транспортном тунелу.

Количина отпадних вода

Подаци о количинама отпадних вода сачунати су и приказани у делу 3. Нумеричка документација овог пројекта.

Квалитет отпадних вода

Отпадне воде се испуштају без мерења количина и квалитета воде на самим испустима. Мерење квалитета воде се врше само у реципијенту, низводно од објекта.

У току 2016., 2018, 2019, и 2020, године извршене су анализе квалитета отпадне воде на потису дренажних пумпи од стране Института за заштиту на раду а.д. из Новог Сада (у Прилогу овог пројекта). Анализе су показале одсуство зауљених материја у дренажној води (концентрација укупних угљоводоника је била <0,01 mg/l, што је далеко испод дозвољених 10 mg/l). Но и поред тога инвеститор је захтевао да се уграде сепаратори уља. Зато је обављен поновни заједнички (Радна група и пројектант) и детаљан обилазак и преглед просторије где су изграђене дренажне јаме (06.07.2021.).

Утврђен је начин повезивања јам са дренажним пумпама, њихова висинска диспозиција и констатовано је да нема физички слободног простора за уградњу сепаратора уља. Уређај се не може уградити у простору и у нивоу постојећих дренажних јам због заузетости истог затварачима, цевоводима и осталом потребном арматуром за повезивање са дренажним пумпама. Сепаратори уља могу да обезбеде захтеване излазне параметре само са гравитационим доводом сирове воде.

На потисним цевоводима ће се уградити нови мерачи протока за континуално регистровање количина дренажне воде.

Коментар на постојеће стање проблематике отпадних вода

На основу сагледаног актуелног стања проблематике отпадних вода на ХЕ „Међувршје“ могу се дати следећа запажања:

1. На објектима ХЕ „Међувршје“, изграђени су независни канализациони системиза прикупљање санитарне, техничко-расходне, и дренажне отпадне воде. Физичко стање мреже и објеката на мрежи је релативно задовољавајуће.
2. Све отпадне воде испуштају се преко засебних испуста и без претходног пречишћавања.
3. У производном погону електране (машинска зграда) нису инсталирани мерачи протока за регистровање количина испуштене отпадне воде на појединачним токовима отпадних вода. Подаци о количинама отпадних вода се процењују преко броја часова рада пумпних агрегата и њихових карактеристика (капацитет). Не спроводе се ни испитивања квалитета појединих врста отпадних вода, већ се узорци воде за анализу узимају само из реципијента.
4. Констатоване су појаве локалног цурења уља које се користи за рад хидромашинске опреме. За сакупљање процурелог уља користе се адсорпциона средства. Овакве ситуације неопходно свести на најмању могућу меру кроз поштовање и спровођење мера технолошке дисциплине на самом месту рада.
5. Дренажне отпадне воде одводе се у дренажни базен у објекту машинске зграде, одакле се након мануелног издвајања уља избацују пумпама у одводну ваду електране. Анализе квалитета воде из дренажних јам су показале одсуство зауљених материја у дренажној води (концентрација укупних угљоводоника је била <0,01 mg/l, што је далеко испод дозвољених 10 mg/l). На локацији ХЕ „Међувршје“ нема могућности загађења атмосферске воде. Машинска зграда је подземна и у њој се обавља ремонт. На платоу испред улаза у машинску зграду нема могућности мешања атмосферске воде са загађујућим (зауљеним) материјама.
6. Санитарна отпадна вода се не третира, већ се испушта директно у реципијент без пречишћавања. Потребно је да се изгради уређај којима би се постигао виши степен пречишћавања, него што је то сада.

ПРЕДЛОГ БУДУЋЕГ РЕШЕЊА

Предлог будућег решења канализације отпадних вода

Приликом прорачуна будућег решења канализације отпадних вода усвојени су следећи хидраулички параметри:

- минимални пречник цевовода изван објекта је $\varnothing 160 \text{ mm}$
- максимална испуњеност протицајног профила 70%
- минимална брзина у пуном протицајном профилу $v_{\min} = 0,4 \text{ m/s}$
- максимална брзина у пуном протицајном профилу $v_{\max} = 3 \text{ m/s}$
- минимални надслој изнад темена цеви од 80 cm

Санитарна отпадна вода

С обзиром на то да не постоји пројекат унутрашње канализације, трасе санитарних колектора су утврђене обилазком терена, а предлог будућег решења прикупљања и пречишћавања санитарне отпадне воде је дат у договору са запосленима на ХЕ „Међувршје“.

Објекат машинске зграде се налази под земљом и има два испуста санитарне канализације, од којих се један налази у излазном тунелу и једини начин спајања ова два испуста је у оквиру објекта, са великим ограничењима у погледу трасе и смештаја црпне станице. Услед специфичне делатности самог постројења, не дозвољава се инсталирање нових уређаја у појединим просторијама, односно постоји ограничење пролаза цевовода кроз одређене просторије са електро уређајима. У електрани такође постоји црпилиште питке воде, одакле се врши снабдевање водом електране и насеља, на једној од могућих траса за пролаз санитарног цевовода.

Дана 31.03.2021. извршен је нови обилазак ХЕ Међувршје са дефинитивним дефинисањем позиције црпне станице санитарних вода и трасама потисног цевовода према новој локацији постројења за пречишћавање санитарних вода. Након детаљног рекогносцирања терена и свих релевантних ограничења, предложене су микролокације за објекте и цевоводе које треба геодетски снимити и податке доставити пројектанту. Констатовано је да је неопходно предвидети два пумпања

воде.

Предлаже се следеће решење:

Предвиђа се да се у **шахту за лифт**, поред машинске сале, инсталира црпна станица са резервоаром (компактна јединица) на коти **(254,20 mnm)**, одакле ће се вршити препумпавање воде цевоводом **укупне дужине 75 m** и пречника DN 40 mm кроз међузиђе на нивоу машинске зграде, **калите и међузиђа улазног пешачког тунела до таложнице на коти (254,20 mnm)**, где ће се везати на санитарни испуст I – цевовод пречника 110 mm. За препумпавање санитарне отпадне воде се предвиђа компактна јединица која се састоји из црпилишта и пумпе, фабрички склопљена, која не пропушта гас и мирисе и направљена за једноставну уградњу и контролу у становама и јавним/индустријским објектима. Карактеристике изабране пумпе $Q=1,2 \text{ Vs}$, $H=14 \text{ m}$.

Овај цевовод излази из објекта на коти од око 266,43 mnm, према геодетској подлози преузетој од Инвеститора. Предвиђено је преусмеравање испусног цевовода ка новопројектованом уређају за пречишћавање. Изабрана локација постројења је на зеленој површини уз транспортни тунел, али изнад потпорног зида и стуба далековода, где постоји могућност прилаза возила за пражење муља.

Атмосферске отпадне воде

На ХЕ „Међувршје“ нема мешања атмосферске вода са загађујућим (зауљеним) материјама, тако да није предвиђено пречишћавање атмосферске воде.

Дренажне зауљене воде

Дренажне отпадне воде одводе се у дренажни базен-јаму у објекту машинске зграде. Одатле ће се ове воде избацити постојећим пумпама у одводну ваду електране уз мерење протока ове воде.

Пројекат технологије:

ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДНИМ ВОДАМА

У оквиру ХЕ „Међувршје“ се налазе следећи објекти:

1. Бетонска гравитациона брана
2. Подземна машинска и командна зграда

Приликом рада хидроелектране настају три врсте отпадних вода које се испуштају у реципијент реку Западну Мораву. Отпадне воде се испуштају без мерења количина и квалитета воде на самим испустима. Мерење квалитета воде се врши у реципијенту, низводно од објекта. Према типу, отпадне воде које се генеришу у ХЕ „Међувршје“ су следеће:

- санитарне отпадне воде,
- атмосферске отпадне воде,
- дренажно –зауљене и друге потенцијално зауљене отпадне воде.

Санитарне отпадне воде

У оквиру ХЕ „Међувршје“, машинска зграда је подземна, смештена у боку бране, испод магистралне саобраћајнице, у стени. До машинске зграде се долази транспортним тунелом дужине 103,5 m. Спој са доњом водом у реци остварен је одводним каналом.

Санитарна отпадна вода настаје у следећим санитарним уређајима у оквиру машинске зграде:

- Код портира;

- I ниво-међуспрат;
- Ниво команде;
- I међуспрат испод команде;
- II међуспрат испод команде;

Постоје два испуста фекалне канализације, оба пречника DN 110 mm. Први испуст прикупља санитарну отпадну воду из санитарног чвора на међуспрату и кухиње поред собе портира.

Други испуст прикупља осталу санитарну воду која се испушта у излазном тунелу.

Кућа на другој страни реке такође има санитарне чворове. Отпадна вода која се прикупља из куће и спољне чесме се одводи у септичку јаму кружног попречног пресека (пречник 1 m) и дубине 2,5 до 3 m, која има преливну цев ка реци Западна Морава. Ниво воде у јами је 1 m од дна преливне цеви.

Дренажне и потенцијално зауљене отпадне воде

У оквиру машинске и командне зграде, дренажна вода се прикупља у дренажној јами и то је вода од процуривања око турбине, вода од прања подова турбинског простора, вода која се испушта у току ремонта, као и вода која процурије кроз брану. Кота дна дренажне јаме је 240 mm. Из дренажне јаме се вода препумпава потисним цевоводом пречника DN 150 mm у излазни тунел.

У транспортном тунелу налазе се трафои. Трафои имају каде са шљунком са изливом у дренажну јаму.

НОВОПРОЈЕКТОВАНА РЕШЕЊА ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА

Дат је приказ решења за третман отпадних вода које се генеришу у склопу производних објеката на ХЕ "Међувршје". Решење је дато на основу усвојеног Генералног пројекта, ИДР

Хидротехничке инсталације и законске регулативе о испуштању отпадних вода. С тим у вези, у овом пројекту је дат приказ пречишћавања санитарних отпадних вода.

Отпадне воде се испуштају без мерења количина и квалитета воде на самим испустима.

Мерење квалитета воде се врше само у реципијенту, низводно од објекта.

У току 2016., 2018, 2019, и 2020, године извршене су анализе квалитета отпадне воде на потису дренажних пумпи од стране Института за заштиту на раду а.д. из Новог Сада. Анализе су показале одсуство зауљених материја у дренажној води (концентрација укупних угљоводоника је била <0,01 mg/l, што је далеко испод дозвољених 10 mg/l). Но и поред тога инвеститор је захтевао да се уграде сепаратори уља. Зато је обављен поновни заједнички (Радна група и пројектант) и детаљан обилазак и преглед просторије где су изграђене дренажне јаме (06.07.2021.). Утврђен је начин повезивања јам са дренажним пумпама, њихова висинска диспозиција и констатовано је да нема физички слободног простора за уградњу сепаратора уља. Уређај се не може уградити у простору и у нивоу постојећих дренажних јам због заузетости истог затварачима, цевоводима и осталом потребном арматуром за повезивање са дренажним пумпама. Сепаратори уља могу да обезбеде захтеване излазне параметре само са гравитационим доводом сирове воде.

На потисним цевоводима ће се уградити нови мерачи протока за континуално регистровање количина дренажне воде.

Постројења за санитарне отпадне воде

Санитарне отпадне воде се не третирају, већ се непречишћене одводе директно у реципијент. Због природе свог загађења и заштите водотока потребно је да се санитарне отпадне воде раздвоје од других токова отпадних вода и да се третирају на засебном уређају до квалитета за испуштање у реципијент.

На основу претходних параметара, извршено је димензионисање:

- број запослених у току дана $N_p = 13$ радника
- специфична потрошња воде за раднике: $q_{\text{спец}} = 100 \text{ l/раднику/danu}$
- укупна количина отпадних вода: $Q_d = 1,3 \text{ m}^3/\text{dan}$
- фактор органског оптерећења. $F_{\text{сп}} = 0,7 \text{ EC/раднику}$
- број еквивалентних становника: $EC = 13 \times 0,7 = 9,1 \approx 10 \text{ EC}$

Квалитет воде за потребе израде предметног пројекта је процењен на основу стандардних вредности за санитарне отпадне воде преузетих из литературе:

1. За органско оптерећење усвојена је вредност од 60 g БПК5 по еквивалентном становнику дневно;
2. За садржај суспендованих материја усвојена је вредност од 80 g CM по еквивалентном становнику на дан.

Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. Гласник РС" бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016) дефинисан је квалитет пречишћене отпадне воде. У табели у оквиру поглавља Нумеричка документација, дат је преглед основних показатеља квалитета ефлуента, са максималним концентрацијама параметара и процентом умањења, односно минималним степеном пречишћавања за сваки од наведених параметара.

Објект машинске зграде се налази под земљом и има два испуста санитарне канализације, од којих се један налази у излазном тунелу и једини начин спајања ова два испуста је у оквиру објекта, са великим ограничењима у погледу трасе и смештаја црпне станице, услед специфичне делатности самог постројења, где се не дозвољава инсталирање нових уређаја у појединим просторијама, односно ограничења пролаза цевовода кроз одређене просторије са електро уређајима. У електрани такође постоји црпилиште питке воде, одакле се врши снабдевање водом електране и насеља, на једној од могућих траса за пролаз санитарног цевовода.

Предвиђа се да се у шахту за лифт, поред машинске сале инсталира црпна станица са резервоаром (компактна јединица), одакле ће се вршити препумпавање воде цевоводом.

За препумпавање санитарне отпадне воде се предвиђа компактна јединица која се састоји из црпилишта и пумпе, фабрички склопљена, која не пропушта гас и мирисе и направљена за једноставну уградњу и контролу у становима и јавним/индустријским објектима.

Предвиђено је преусмеравање испусног цевовода ка новопроектваном уређају за пречишћавање. Изабрана локација постројења је на зеленој површини уз транспортни тунел, где постоји могућност прилаза возила за пражњење уређаја.

Пројектом је предвиђена изградња новог постројења капацитета 12 ЕС. Усвојени биолошки уређај за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода је контејнерског типа, једноставан је за уградњу и могуће их је спајати паралелно у веће системе за пречишћавање. То је класичан аеробно-анаеробни уређај.

Уређаји су израђени од полипропиленских зидних елемената и/или полипропиленских/полиетиленских плоча.

Стандардно уређај за пречишћавање отпадних вода, овог типа, састоји се од:

- резервоара уређаја за пречишћавање отпадних вода,
- нископритисног компресора ваздуха,
- потопљених аератора,
- електро управљачког ормарића.

Отпадна вода гравитационо долази до уређаја и улази у примарни таложник, који уједно служи као и резервоар за вишак активног муља. Пливајуће и седиментне честице се овде заустављају. Механички пречишћена вода одлази у део за биоаерацију, где се отпадна вода микробиолошки пречишћава.

Раздвајање активног муља од пречишћене отпадне воде одвија се у секундарном таложнику. Активни муљ пада на дно резервоара а слој пречишћене воде изнад муља излази из уређаја у реципијент као пречишћена вода. Један део активног муља се враћа у део за биоаерацију а вишак муља се пребације у примарни таложник.

Овакав тип уређаја не захтева непрекидно надгледање. Будући да ради аутоматски, потребно је само повремено вршити визуелну контролу и мерити висину муља, ради евакуисања истог. Уклањање муља врши се према потреби, односно када муљ достигне дубину од 100-110 см или једном до два пута годишње. Уређај је предвиђен за уградњу у зелену површину.

V УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, УКРШТАЊЕ И ПАРАЛЕЛНО ВОЂЕЊЕ:

Електроенергетска мрежа:

Укршћање и паралелно вођење

При пројектовању и извођењу радова у свему се придржавати услова:

- Бр. 20700- Д.09.27 - 161969/1 од 16.08.2021. Електродистрибуција Србије, огранак Чачак, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-3/2021 од 17.08.2021. године.
- Бр. 130-00-UTD-003-1148/2021-002 од 25.08.2021. Електромрежа Србије, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-4/2021 од 27.08.2021. године.

Прикључење

За објекте за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, услове за пројектовање и прикључење у погледу прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије, не прибавља надлежни орган у оквиру обједињене процедуре, већ инвеститор у складу са законом којим се уређује енергетика, а у складу са чланом 18. став 4. Уредбе о локацијским условима.

У складу са чланом 33. став 5. Уредбе, уз услове за пројектовање и прикључење на дистрибутивну електроенергетску мрежу имаоца јавног овлашћења је дужан да достави спецификацију трошкова изградње прикључка и потписан типски уговор о изградњи прикључка на дистрибутивну електроенергетску мрежу потписан од стране одговорног лица имаоца јавног овлашћења са унетим подацима о цени изградње прикључка, року и начину плаћања (једнократно/рате), као и року изградње.

Инвеститор је у обавези да достави:

- Услове за пројектовање и прикључење објеката на дистрибутивни, односно преносни систем електричне енергије, који су прибављени у складу са законом којим се уређује енергетика, а нису садржани у локацијским условима, у складу са чланом 16. став 3. тачка 8. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем,
- Уговор о изградњи недостајуће инфраструктуре, закључен са имаоцем јавних овлашћења, уколико је условима прибављеним ван обједињене процедуре констатована таква потреба, уз захтев за издавање грађевинске дозволе, у складу са чланом 16. став 3. тачка 3. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем,

Дужност одговорног пројектанта је да идејни пројекат, пројекат за грађевинску дозволу и пројекат за извођење уради и у складу са условима за пројектовање и прикључење у погледу прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије, прибављеним ван обједињене процедуре.

Услови прикључења на телекомуникациону мрежу:

При пројектовању и изградњи у свему се придржавати услова

- Бр. 311464/3-2021 од 16.08.2021. „Телеком Србија“, а.д. ИУ Чачак, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-5/2021 од 31.08.2021. године.

IV ПОСЕБНИ УСЛОВИ:

Услови заштите природе:

При пројектовању и изградњи у свему се придржавати услова

- Завода за заштиту природе Републике Србије, 03 бр. 020-2519/2, од 17.08.2021. број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-6/2021 од 17.08.2021. године.

Услови заштите вода:

При пројектовању и изградњи у свему се придржавати услова

- Број: 325-05-581/20/2021-07, од 06.08.2021. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-7/2021 од 06.08.2021. године.
- Број: 7636/1, од 12.08.2021., ЈВП „Србијаводе“ број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-8/2021 од 12.08.2021. године.

Министарство Животне Средине: бр: 011-00-01010/2021-03 од 13.09.2021. у МГСИ стигао 29.09.2021.

„На основу Закона о процени утицаја на животну средину чл.3 став 1 и 2 („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), предмет процене утицаја на животну средину су пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање, пројекта који могу имати значајан утицај на животну средину, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе.

Такође у складу са критеријумима за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину а на основу Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 114/08) којом су утврђени пројекти за које се обавезно израђује процена утицаја- Листа I и пројекти за које се процењује значајан или могућ утицај на животну средину-Листа II, дефинисани су пројекти за које је неопходно отпочети процедуру процене утицаја.

Увидом у достављену документацију утврђено је да се предметни пројекат не налазе на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја – Листа I, али се налази на Листи II тј. на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, на основу Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр.114/2008).

На основу наведеног овај орган је мишљења да је носилац пројекта ЈП „Електропривреда Србије“, ул. Балканска бр.13, београд у обавези да покрене процедуру процене утицаја на животну средину код надлежног органа у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09) “

VI УСЛОВИ ПРИБАВЉЕНИ ЗА ПОТРЕБЕ ИЗРАДЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА:

За потребе издавања локацијских услова, министарство је по службеној дужности прибавило следеће услове:

- Бр. 20700- Д.09.27 - 161969/1 од 16.08.2021. Електродистрибуција Србије, огранак Чачак, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-3/2021 од 17.08.2021. године.
- Бр. 130-00-УПД-003-1148/2021-002 од 25.08.2021. Електромрежа Србије, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-4/2021 од 27.08.2021. године.
- Бр. 311464/3-2021 од 16.08.2021. „Телеком Србија“, а.д. ИУ Чачак, ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-5/2021 од 31.08.2021. године.
- Завода за заштиту природе Републике Србије, 03 бр. 020-2519/2, од 17.08.2021. број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-6/2021 од 17.08.2021. године.
- Број: 325-05-581/20/2021-07, од 06.08.2021. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-7/2021 од 06.08.2021. године.
- Број: 7636/1, од 12.08.2021., ЈВП „Србијаводе“ број у систему ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-8/2021 од 12.08.2021. године.

Министарство Животне Средине: бр: 011-00-01010/2021-03 од 13.09.2021. у МГСИ стигао 29.09.2021.

VII Саставни део ових локацијских услова је „Идејно решење за реконструкцију линијског инфраструктурног објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршије“, израђено од стране „Енергопројект-Хидроинжењеринг“ а.д., Бул. Михаила Пупина 12, Београд.

VIII Ови Локацијски услови важе две године од дана издавања.

IX Решење о одобрењу за извођења радова издаје се инвеститору који има одговарајуће право на земљишту или објекту и који је доставио потребну техничку документацију, доказе о уплати одговарајућих такси и накнада и друге доказе у складу са прописом којим се ближе уређује поступак спровођења обједињене процедуре.

X Одговорни пројектант дужан је да идејни пројекат, уради у складу са правилима грађења и свим осталим условима садржаним у локацијским условима.

Поука о правном леку: На локацијске услове се може поднети приговор Влади Републике Србије, преко овог министарства, у року од три дана од дана достављања.

ВД ПОМОЋНИКА МИНИСТРА

Даница Ускоковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

Завод за заштиту природе Србије, Београд, Ул. др Ивана Рибара бр. 91, на основу чл. 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021), а у вези са чл. 86. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), Правилником о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Службени гласник РС“, бр. 68/119), Уредбом о локацијским условима („Службени гласник РС“, бр. 115/2020) и чланом 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву бр. ROP-MSGI-22209-LOC-1/2021 од 04.08.2021. године Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ул. Немањина бр. 22-26, Београд, за издавање услова заштите природе за потребе израде локацијских услова за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“ - реконструкција канализационог система, град Чачак, дана 17.08.2021. године под 03 бр. 020-2519/2, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Локација на којој се планира сакупљање и пречишћавање отпадних вода-реконструкција канализационог система налази се унутар заштићеног подручја Предео изузетних одлика „Овчарско-Кабларска клисура“, на локацији са прописаним режимом заштите трећег (III) степена, као и у просторном обухвату еколошки значајног подручја „Овчарско-Кабларска клисура“ еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
 - 1) Радови на сакупљању и пречишћавању отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система могу се изводити на к.п.бр. 467/1, К.О. Међувршје, град Чачак;
 - 2) Планиране активности се могу извршити у складу са приложеним Идејним решењем и важећим техничким нормативима и стандардима прописаним за ту врсту радова;
 - 3) Забрањено је угрожавање биодиверзитета, пре свега фауне риба и птица, и геодиверзитета опасним и штетним материјама и средствима, отпадом и грађевинским материјалом на предметном подручју, а њихово коришћење, уклањање и депоновање мора бити у складу са важећом законском регулативом и нормативним актима локалне самоуправе;
 - 4) При извођењу радова применити таква решења и мере који ће обезбедити услове за очување земљишта, подземних и површинских вода;
 - 5) Приликом радова на пречишћавању отпадних вода, максимално сачувати постојећу вегетацију приобаља, која је значајна као станиште одређених биљних и животињских врста;
 - 6) Обзиром на изузетне геолошко-морфолошке одлике меандара Западне Мораве, све активности на сакупљању и пречишћавању отпадних вода се морају изводити

тако, да не изазивају негативне последице на „старо корито“ Западне Мораве, не нарушавају њен природни амбијент;

- 7) Све активности на реконструкцији канализационог система се морају изводити тако, да не изазивају негативне последице на квалитет вода у оквиру водне акумулације Међувршје;
 - 8) Није дозвољено депоновање земље и другог отпада у Западну Мораву и водну акумулацију Међувршје;
 - 9) У току радова на сакупљању и пречишћавању отпадних вода, максимално умањити могућност одроњавања, изазивања нестабилности тла, инжењерско-геолошких појава и процеса као и додатне ерозије;
 - 10) Обезбедити максимално очување околног земљишта, високог зеленила и појединачна стабла и/или групе стабала;
 - 11) Предузети све мере предострожности у току извођења радова, како би се спречило изливање горива и уља из грађевинских машина и опреме. Уколико дође до хаварије, обавезна је санација површине;
 - 12) На микролокацији на којој се изводе радови није дозвољено вршити сервис и ремонтовање машина, средстава и опреме;
 - 13) Предвидети све мере заштите у акцидентним ситуацијама уз обавезу обавештавања надлежних инспекцијских служби и установа;
 - 14) Уколико постоје објекти за осматрање подземних вода, пијезометарска мрежа, односно водомерно место Републичког хидрометеоролошког завода, извођач радова је дужан да прибави сагласност надлежних за њихово измештање или уклањање;
 - 15) Током извођења радова радне екипе су дужне да се придржавају општих мера заштите, правила о противпожарним мерама, правила о прикупљању и одношењу отпада, правила о заштити на раду и др.;
 - 16) Комунални и сав остали отпад настао током радова мора бити сакупљан на одговарајући начин, а потом депонован на место предвиђено за одлагање комуналног отпада изван граница заштићеног подручја;
 - 17) Организацијом градилишта, као и пројектом санације и уређења терена, након завршетка радова потребно је обезбедити да се локација и све манипулативне површине, које су на било који начин деградиране грађевинским и другим радовима, што пре комплетно санирају;
 - 18) Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.
2. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.
 4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
 5. Такса за издавање овог Решења у износу од 15.000,00 динара је одређена у складу са чл. 2. ст. 5. тач. 1. и чл. 5. ст. 1. тач. 4. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013).

Образложење

Надлежни орган - Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре обратио се Заводу за заштиту природе Србије захтевом заведеним под 03 бр. 020-2519/1 од 04.08.2021. године, за издавање услова заштите природе за потребе израде локацијских услова за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система, град Чачак. Захтев за издавање локацијских услова за предметну изградњу Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре поднео је инвеститор, ЈП „Електропривреда Србије“ (Стари Град), ул. Балканска бр. 13, Београд.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да се планира сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система на простору дефинисаном у тачки 1., подтачка 1) Решења.

Због природе свог загађења и заштите водотока, Идејним решењем је планирано да се санитарне отпадне воде раздвоје од других токова отпадних вода и да се третирају на засебном уређају до квалитета за испуштање у реципијент.

Предвиђено је да се у шахту за лифт, поред машинске сале, инсталира црпна станица са резервоаром (компактна јединица) на коти (254,20 mnm), одакле ће се вршити препумпавање воде цевоводом укупне дужине 75 m и пречника DN 40 mm кроз међузиђе на нивоу машинске зграде, калоте и међузиђа улазног пешачког тунела до таложнице на коти (254,20 mnm), где ће се везати на санитарни испуст I – цевовод пречника 110 mm. За препумпавање санитарне отпадне воде се предвиђа компактна јединица која се састоји из црпилишта и пумпе, фабрички склопљена, која не пропушта гас и мирисе.

Према члану 5. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура“ („Службени гласник РС“, бр. 77/2021) у режиму заштите III степена ограничена је изградња инфраструктурне мреже и инфраструктурних објеката у складу са одрживим коришћењем природних вредности и капацитета простора.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода утврђени су услови и мере заштите природе за извођење активности из диспозитива овог решења. Предметно подручје налази се у заштићеном природном добру ПИО „Овчарско–Кабларска клисура“, на локацији са прописаним режимом заштите III (трећег) степена. Такође, налази се у обухвату националне еколошке мреже „Овчарско–Кабларска клисура“ (37). Еколошком мрежом на овом подручју обухваћено је Емералд подручје „Овчарско–Кабларска клисура“ (RS0000033) и Међународно и национално значајно подручје за птице - IBA Important Bird Area „Овчарско–Кабларска клисура“ (RS031IBA). Такође, налази се на списку Инвентара објеката геонаслеђа Србије (2005): *Овчарско–Кабларска клисура Западне Мораве*.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења.

Законски основ за доношење решења: Уредба о проглашењу Предела изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура“ („Службени гласник РС“, бр. 77/2021); Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021); Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, бр. 31/2012) и Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће значајно утицати на природне вредности подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије.

в.д. Д И Р Е К Т О Р А

Марина Шибалић

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

Горан Дрмановић, маст.правник

по Одлуци в.д. директора
02 бр. 012-1542/1 од 20.05.2021. године

Министарство грађевинарства,
саобраћаја и инфраструктуре
Немањина 22-26
11000 Београд

Број: 130-00-UTD-003-1148/2021-002

Датум: 25.08.2021. године

Бр. предмета у комуникацији подносиоца захтева и НО: ROP-MSGI-22209-LOC-1/2021
Бр. предмета у комуникацији НО и ИЈО: ROP-MSGI-22209-LOC-1-HPAP-4/2021

Предмет: Услови за потребе израде локацијских услова за реконструкцију линијског инфраструктурног објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система

На основу вашег захтева од 14.07.2021. године, који је код нас заведен дана 05.08.2021. године и достављене документације (идејно решење, изводи из катастра водова и копије планова за катастарске парцеле у дигиталном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у непосредној близини предметних објеката нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије” А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система за период од 2021. године до 2030. године и Плану инвестиција, у непосредној близини предметних објеката није планирана изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву „Електромрежа Србије” А.Д.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије” А.Д. нема посебних услова за потребе израде локацијских услова за реконструкцију линијског инфраструктурног објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања или краће уколико дође до промене наведених законских регулатива и прописа. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за анализу стања елемената преносног система, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Александру Куколечи на тел. 011/3957-156.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије

Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Београд
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Сектор за анализу стања елемената преносног система, Служба за испитивање и анализу стања елемената високонапонских водова
- Други оригинал:
- Архива

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 311464/3-2021

ДАТУМ: 16.08.2021. године

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 71

Сектор за мрежне операције

Служба за планирање и изградњу мреже Крагујевац

Одељење за планирање и изградњу мреже Чачак

Господар Јованова бр. 15

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

БЕОГРАД

Немањина 22-26

ПРЕДМЕТ: Технички услови за издавање локацијских услова за РЕКОНСТРУКЦИЈУ КАНАЛИАЦИОНОГ СИСТЕМА - САКУПЉАЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА НАСТАЛИХ У ХЕ МЕЂУВРШЈЕ.

БЕЗА: Ваш захтев ROP-MSGI-14698-LOCH-2/2021 од 03.06.2021. године, заведен у „Телеком Србија“, под бројем 311464/1-2021 од 20.07.2021. године.

У вези Вашег захтева ROP-MSGI-14698-LOCH-2/2021 од 03.06.2021. године, а у вези издавање ТК услова за издавање локацијских услова за РЕКОНСТРУКЦИЈУ КАНАЛИАЦИОНОГ СИСТЕМА - САКУПЉАЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА НАСТАЛИХ У ХЕ МЕЂУВРШЈЕ, дају се следећи ТК

У С Л О В И

- У достављеној ситуацији учртана је постојећа подземна претплатничка ТК мрежа.
- Постојећа подземна ТК мрежа се налазе на дубини од 0,60-1,20 мет.
- Објекти за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“ морају бити удаљен најмање 1 метар од постојеће подземне ТК мреже.
- **На местима непосредне близине**, укрштања или паралелног вођења постојеће подземне ТК мреже са објектима за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, **потребно је вршити ручно копање рова, а на местима укрштања по 1,00 метар са једне и са друге стране од места укрштања.**
- Уколико се наведено растојање не може испоштовати, или уколико постојећа подземна ТК мрежа смета приликом извођења радова на реконструкцији објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, потребно је предвидети њено **измештање о трошку инвеститора** и неопходно је урадити **Техничко решење** (Пројекат измештања, заштите и обезбеђења постојећих ТК објекта и каблова) у сарадњи са надлежном службом „Телеком Србија“ а.д., **Сектор за мрежне операције, Служба за планирање и изградњу мреже Крагујевац, Одељење за планирање и изградњу мреже Чачак.** Такво техничко решење мора бити саставни део потребне Техничке документације и по изradi документације, исту, доставити на сагласност овом Одељењу.

- У току извођења радова на реконструкцији објеката за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, потребно је придржавати се Прописа и Упутства о изградњи и заштити телекомуникационе мреже са претплатничким и оптичким ТК кабловима, које је издала ЗЈПТТ Београд.
- **Пошто је уцртавање подземних ТК инсталација урађено оквирно, потребно је пре почетка извођења радова на реконструкцији објеката за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, да представник инвеститора и представник „Телеком Србија“ а.д., Мрежне операције Чачак обиђу трасу и изврше прецизно обележавање (микролокацију) постојеће подземне ТК мреже, како не би дошло до оштећења исте. Особа за контакт је Зоран Живановић 064/653-15-09.**
- **У току извођења радова на реконструкцији објеката за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, у области постојања подземне претплатничке ТК мреже, потребно је присуство стручног радника „Телеком Србија“ а.д., Мрежне операције Чачак.**
- Заштиту и обезбеђење постојећих ТК објеката и каблова треба извршити пре почетка било каквих грађевинских радова и предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности како не би, на било који начин, дошло до угрожавања механичке стабилности, техничке исправности и оптичких карактеристика постојећих ТК објеката и каблова.
- **Све штете** које настану на постојећој претплатничкој ТК мрежи, у току извођења радова на реконструкцији објеката за сакупљање и пречишћавање отпадних вода на предметној локацији, **сносиће инвеститор рада.**
- Уколико у току важења ових услова настану промене које се односе на ситуацију трасе - локацију предметног објекта, инвеститор/извођач радова је у обавези да промене пријави и затражи измену услова.
- **О дану почетка извођења радова на реконструкцији објеката за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ „Међувршје“, потребно је писменим путем обавестити ово Одељење и „Телеком Србија“ а.д. Мрежне операције Чачак.**

Ови услови важи 1 (једну) годину дана.

С поштовањем,

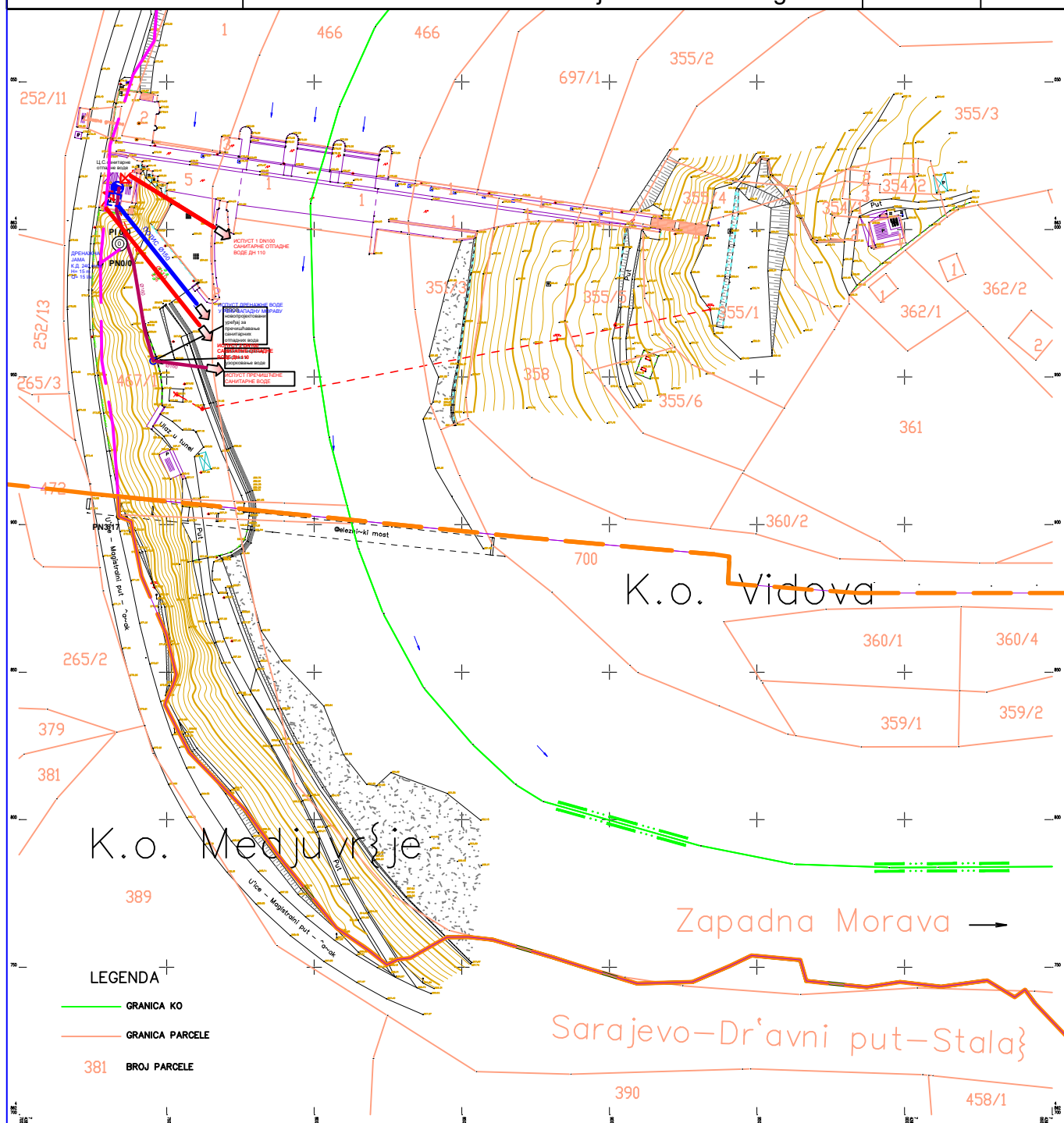
Прилог: ситуација и рачун

Обрадила
B. Dumić
 Биљана Думић

Шеф Службе за планирање и изградњу
 мреже Крагујевац

 Александар Сенић

Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д, 11000 Београд, Таковска 2
 Матични број: 17162543; ПИБ 100002887

LEGENDA

- GRANICA KO
- GRANICA PARCELE
- BROJ PARCELE

ODŠTAMPALA
3Dumic
Biljana Dumić

LEGENDA:

- PRETPLATNIČKI TK KABL
- VAZDUŠNI TK IZVOD
- OPTIČKI TK KABL

Огранак Електродистрибуција Чачак

ЦЕОП:ROP- MSGI-22209-LOC-1/2021

Наш број: 20700- Д.09.27- 161969/1

Место, датум:Чачак,16.08.2021.год.

ЈП „Електропривреда Србије Београд“

Стари град

БЕОГРАД

Одлучујући о захтеву надлежног органа од 13.08.2021.године, поднетог у име „Електропривреда Србије Београд“, Стари град Београд, на основу члана 140. Закона о енергетици („Сл.гласник РС“ бр. 145/14), 8 и 86 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14, издају се

УСЛОВИ ЗА УКРШТАЊЕ И ПАРАЛЕЛНО ВОЂЕЊЕ

за радове на реконструкцији линијског инфраструктурног објекта за пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје-реконструкција канализационог система.

На датој локацији на основу документације са којом располажемо у близини места извођења радова постоји електроенергетски кабл напонског нивоа 10 kV а власништво су „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Чачак, на који треба обратити пажњу при извођењу радова на прикључку на градску водоводну и канализациону мрежу.

Ел.енергетски кабл напонског нивоа 10 kV :

- из ТС 10/0.4 kV/ kV “ Међувршје брана”(12385) ка ТС 10/0.4 kV/ kV „ ХЕ Међувршје“ (12807).

1. Инвеститор је у обавези да поштује следеће:

- 1.1. Хоризонтална удаљеност водоводних и канализационих цеви од енергетског кабла мора износити најмање 0,5m.
- 1.2. Укрштање енергетског кабла и водоводних и канализационих цеви, врши се на вертикалном растојању од најмање 0,5m. Водоводне и канализационе цеви се на месту укрштања, постављају испод или изнад енергетског кабла.
- 1.3. Уколико не могу да се постигну растојања према тачкама 1.1. и 1.2, на тим местима енергетски кабл мора бити положен у заштитну цев, али и тада растојања не смеју да буду мања од 0,3 m.
- 1.4. Пројектном документацијом, у случају потребе, предвидети изградњу шахтова тако да не угрожавају трасу постојећих електроенергетских објеката.
- 1.5. Заштитне цеви, пластични штитници, сигналне траке и кабловске ознаке се не смеју уништавати и морају се вратити у првобитни положај.
- 1.6. Инвеститор је у обавези да заштити постојеће кабловске водове у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/1974 и 13/1978)

2. Додатни услови за извођење радова на изградњи објекта

- 2.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 2.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Чачак у Чачку, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 2.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Чачак у Чачку.
- 2.4. У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори уз предходну сагласност „Електродистрибуције Србије“ д.о.о.Београд Огранак Електродистрибуција Чачак. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чл.217 Закона о енергетици („Сл.гласник РС“бр.145/14), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.
3. Ови Услови имају важност 12 месеци од дана издавања.
4. Уколико настану промене које се односе на ситуацију трасе-локације предметног објекта, инвеститор је у обавези да промене пријави и затражи издавање нових услова.
5. Услови за укрштање и паралелно вођење са овереним ситуацијама морају бити у садржају пројектне документације.

За неуважавање било којег од наведених услова инвеститор сноси пуну одговорност.

Доставити :

1. Служби за енергетику;

Директор огранка

Мр Стојан Васовић дипл.инж.ел

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

ROP-MSGI-22209-LOC-1/2021

Број: 350-02-01493/2021-07

Датум: 04.08.2021.

Београд, Немањина 22 – 26

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, поступајући по службеној дужности, на основу члана 7. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/20), чл. 53 и 133 тачка 9а. и 7. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12 – одлука УС, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/2021) и Правилника о садржини информације о локацији и о садржини локацијске дозволе („Сл.гласник РС“, број 3/10), у складу са ПППП Намене предела изузетних одлика Овчарско-Кабларске клисуре („Сл.Гласник РС“, број 46/19) издаје:

ИНФОРМАЦИЈУ О ЛОКАЦИЈИ

за к.п. бр. 467/1 КО Међувршје, Град Чачак

Предмет захтева: Издавање информације о локацији за к.п. бр. 467/1 КО Међувршје, Град Чачак, за потребе прибављања услова имаоца јавних овлашћења, за реконструкција линијског инфраструктурног објекта за сакупљање и пречишћавање отпадних вода насталих у ХЕ Међувршје - реконструкција канализационог система.

Постојеће стање:

ХЕ „Међувршје“ се налази на самом изласку из Овчарско-кабларске клисуре.

Река Морава заједно са Западном Моравом, чини највећу српску реку. Дужина Велике Мораве је 185 km, а са Западном Моравом чак 493 km. Велика Морава протиче најплоднијим и најгушће насељеним подручјем централне Србије – Поморављем. Западна Морава тече од запада ка истоку, раздвајајући Шумадију од јужних крајева земље.

Хидроелектрана Међувршје почела је са радом 1955. године, при чему су инсталисана два Каплан генератора, снаге 3,4 MW, 5,6 MW и једна Франсис турбина 0,66 MW, из 2014. године (произвођач Andiano).

Брана ХЕ „Међувршје“ је гравитационо бетонска, конструктивне висине 32 m, укупне дужине 189 m.

Годишња производња просечно износи 29 GWh. ХЕ „Међувршје“ је прибранско акумулационо постројење које користи потенцијал Западне Мораве низводно од ХЕ „Овчар Бања“.

Хидроелектрана Међувршје је проточног типа, која је пре ревитализације, имала снагу од 7 MW, са инсталисаним протоком од 40 m³/s. Инсталисана снага турбина (Капланове) после ревитализације износи 3,4 MW; 5,6 MW и 0,6 MW.

Пројектована запремина акумулације је 18 милиона кубних метара, а данас је око 4 милиона кубних метара због засутости.

ХЕ „Међувршје“ чине бетонска гравитациона брана која обезбеђује акумулациони простор за дневно изравнање воде са три преливна поља опремљена табластим уставама; доводни органи за хидроелектрану и подземна машинска зграда до које се долази транспортним тунелом дужине 103,5 m.

Проблематике отпадних вода на ХЕ „Међувршје“:

1. На објектима ХЕ „Међувршје“, изграђени су независни канализациони системи за прикупљање санитарне, техничко-расхладне, и дренажне отпадне воде. Физичко стање мреже и објекта на мрежи је релативно задовољавајуће.
2. Све отпадне воде испуштају се преко засебних испуста и без претходног пречишћавања.
3. У производном погону електране (машинска зграда) нису инсталисани мерачи протока за регистровање количина испуштене отпадне воде на појединачним токовима отпадних вода. Подаци о количинама отпадних вода се процењују преко броја часова рада пумпних агрегата и њихових карактеристика (капацитет). Не спроводе се ни испитивања квалитета појединих врста отпадних вода, већ се узорци воде за анализу узимају само из реципијента.
4. Констатоване су појаве локалног цурења уља које се користи за рад хидромашинске опреме. За сакупљање процурелог уља користе се адсорпциона средства. Овакве ситуације неопходно свести на најмању могућу меру кроз поштовање и спровођење мера технолошке дисциплине на самом месту рада.

Дренажне отпадне воде одводе се у дренажни базен у објекту машинске зграде, одакле се након мануелног издвајања уља избацују пумпама у одводни вад у електране. Анализе квалитета воде из дренажних јама су показале одсуство зауљених материја у дренажној води (концентрација укупних угљоводоника је била $<0,01 \text{ mg/l}$, што је далеко испод дозвољених 10 mg/l). Из тог разлога није предвиђен третман дренажне воде. Но и поред тога инвеститор је захтевао да се уграде сепаратори уља. Зато је обављен обилазак и преглед просторије где су изграђене дренажне јаме (06.07.2021.). Утврђен је начин повезивања јама са дренажним пумпама, њихова висинска диспозиција и констатовано је да нема физички слободног простора за уградњу сепаратора уља. Уређај се не може уградити у простору и у нивоу постојећих дренажних јама због заузетости истог затварачима, цевоводима и осталом потребном арматуром за повезивање са дренажним пумпама. Сепаратори уља могу да обезбеде захтеване излазне параметре само са гравитационим доводом сирове воде.

На потисним цевоводима ће се уградити нови мерачи протока за континуално регистровање количина дренажне воде.

5. На локацији ХЕ „Међувршје“ нема могућности загађења атмосферске воде.

Машинска зграда је подземна и у њој се обавља ремонт. На платоу испред улаза у машинску зграду нема могућности мешања атмосферске воде са загађујућим (зауљеним) материјама.

Санитарна отпадна вода се не третира, већ се испушта директно у реципијент без пречишћавања. Потребно је да се изгради уређај којима би се постигао виши степен пречишћавања, него што је то сада.

ПЛАНИРАНА НАМЕНА:

Посебне намене на подручју Просторног плана су:

— водопривреда и енергетика — обухваћени делови сливова Западне Мораве са акумулацијама „Овчар Бања” и „Међувршје”;

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

Посебне намене подручја Просторног плана

Предмет просторног плана су следеће посебне намене:

– ПИО „Овчарско-кабларска клисура” на коме је утврђен режим заштите III степена на површини од око 1.700 ha и режим заштите II степена на око 550 ha у оквиру шест одвојених просторних јединица (Рапаиловача–Јовање⁸, Дебела гора – Бранојевац, Бањски поток, Короњски до, Бјеличје и Каблар (Дуги до – Селечка коса);

– Објекти и простори/околице споменика културе од великог значаја (манастири Никоље, Благовештење, Свете Тројице и Сретење и метох манастира Сретење) и осталих културно-историјских вредности, у склопу целине „Овчарско-кабларски манастири” (будуће просторно културно-историјске целине), који је по обухвату идентичан са постојећим ПИО „Овчарско-кабларска клисура”,

– Простори у функцији: (а) туризма, рекреације и спорта, а посебно полетишта за параглајдинг на Овчару; (б) интегралне презентације најатрактивнијих делова целине „Овчарско-кабларски манастири” и ПИО „Овчарско-кабларска клисура”, а посебно зоне меандра „Заграђе” која се Просторним планом сагледава као средиште културног, природног и туристичког потенцијала и др.

У обухвату Просторног плана су и остале посебне намене од значаја за концепцију планских решења:

- Акумулације и објекти ХЕ „Овчар бања” и ХЕ „Међувршје”;
- Подручје инфраструктурног коридора планираног Државног пута IA реда бр. 2 (аутопут Е-763, Београд – Јужни Јадран);
- Подручје коридора железничке пруге Краљево – Пожега;
- Подручје коридора/цевовода регионалног система за водоснабдевање „Рзав”;
- Подручје коридора Државног пута IB реда бр. 23;
- Подручје бање „Овчар Бања”;
- Објекти ЈП „Емисиона техника и везе” на Овчару.

Водопривредна инфраструктура

На подручју Просторног плана налазе се:

- акумулације и објекти ХЕ „Овчар Бања” и ХЕ „Међувршје”
- део регионалног водосистема „Рзав”, односно трасе магистралног цевовода Ø 1.100 mm (притиска 9 bar) са „рачвом за Лучане–Чачак”, односно прикључним цевоводом Ø 600 mm за општину Лучани којим се вода доводи до резервоара V=2.000 m³ одакле даље иде у локални систем, коме припадају и насеља Дљин и Дучаловићи;
- дистрибутивна мрежа локаних изворишта водоснабдевања стара је, углавном, више од 50 година и израђена од челичнопоцинкованог, ПЕ и ПВЦ материјала, и то на подручју: града Чачка, КО Врнчани (насеље Овчар Бања, засеок Горњи Каранци и засеок Илићи) и КО Међувршје, док су КО Рошци и КО Видова прикључене на водовод града Чачка; општине Пожега, КО Тучково; и општине Лучани који се састоји из три подсистема, при

чему су нека насеља везана и за регионални водосистем „Рзав”, КО Дљин и КО Дучаловићи;

– дистрибутивна мрежа термоминералне воде у насељу Овчар Бања.

У делу тока Западне Мораве, на акумулацији Међувршје, налази се и део унутрашњег пловног пута на ком је дозвољена пловидба пловилима са сопственим погоном, односно пловилима за спорт и разоноду.

Основно планско опредељење је очување, унапређење и заштита природе, посебно природних вредности као и непокретних културних добара.

Заштићене површине природних и предеоних вредности ПИО „Овчарско-кабларска клисура” (са режимима заштите у II и III степену) као и одређивање зона за заштићена и евидентирана непокретна културна добра (са режимима заштите у I, II и III степену) представљају полазну матрицу главних посебних намена заштићеног подручја за конципирање просторног развоја територије, са чим ће се усклађивати развој туризма и комплементарних делатности.

Површине у режиму II степена заштите ПИО „Овчарско-кабларска клисура” (предеоне целине) предвиђене су са ограниченим антропогеним коришћењем.

Највећи део површине ПИО „Овчарско-кабларска клисура” је у режиму III степена заштите, намењен одрживом и контролисаном просторном развоју, уз обавезу минимизирања свих потенцијално негативних ефеката на природу и природне вредности.

Површине у режиму I степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (строга заштита) изузимају се за изградњу и коришћење осим за потребе манастира, уређење и заштиту њихове околине и контролисану посету.

Површине у режиму II степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (амбијентална заштита) изузимају се за изградњу, коришћење и друге активности осим за потребе манастира, пејзажно уређење, пољопривреду, шумарство, истраживање природе, уређење и одржавање стаза, као и светковине, планиране културне манифестације, контролисано кретање туриста и др.

Површине у режиму III степена заштите целине „Овчарско-кабларски манастири” (општа заштита) су у највећој мери подударне са мерама утврђеним за режим заштите III степена ПИО „Овчарско-кабларска клисура”.

Заштита подручја Предела изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура

У пределу изузетних одлика, примењује се режим заштите III степена на површини 1.707 ha и режим заштите II степена, у оквиру шест одвојених просторних јединица укупне површине 543 ha.

Границе предела изузетних одлика и мере режима заштите установљене су актом о проглашењу заштићеног подручја 2000. године, сходно тадашњем Закону о заштити животне средине и нису мењане и усаглашаване са Законом о заштити природе Србије и Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12).

У току је израда нове студије о заштити Овчарско-кабларске клисуре, на основу које ће се донети нова уредба о заштити/проглашењу, али степен припремљености тог документа није омогућио Заводу за заштиту природе да кроз услове заштите природе за овај просторни план, нити кроз друге облике институционалне сарадње, утврди предлог нових граница

предела изузетних одлика и граница и детаљних, ближих мера заштите простора са режимима заштите II и III степена.

На деловима заштићеног подручја са режимом заштите II степена главне мере заштите су:

а) забрана изградње објеката, осим:

- реконструкције и одржавања постојећих стамбених и помоћних објеката и изградње манастирских богослужбених, стамбених (конака) и економских објеката;
- реконструкције и одржавања постојећих породичних објеката за одмор;
- реконструкције и одржавања саобраћајне, енергетске, комуналне и телекомуникационе инфраструктуре и изградње потребне инфраструктуре за постојеће и планиране објекте;
- изградње, реконструкције и рехабилитације путева за потребе противпожарне заштите и бољег саобраћајног повезивања манастира;
- уређења планинарских и алпинистичких стаза, одморишта и видиковаца, осматрачница, резервоара и водозахвата за потребе противпожарне заштите;
- уређења делова подручја за потребе презентације и техничке заштите биолошких вредности и објеката геонаслеђа;
- уређења простора у зони меандра „Заграђе” (на топографској карти топоним Рапаиловача) окруженог манастирима Јовање, Успење и Никоље са леве, кабларске стране и манастиром Сретење са десне, овчарске стране Западне Мораве, који се Просторним планом третира и промовише као духовно, културно и управно средиште културно-историјске целине и заштићеног предела Овчарско-кабларске клисуре („Круна Мораве”);

б) забрана свих других активности, осим:

- планског чишћења водотока и акумулације;
- ограниченог газдовања шумама и шумским земљиштем на начин који обезбеђује умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, структуре и здравственог стања, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама и заштита од ерозије, уз употребу биолошких средстава за заштиту шума од болести и штеточина;
- ограниченог и контролисаног сакупљања гљива, лековитог биља и других шумских плодова ван шума и шумског земљишта у државној својини и ван зона I и II споменичке целине „Овчарско-кабларски манастири”;
- санитарног одстрела и активности на гајењу, заштити и праћењу стања дивљачи;
- ограниченог рекреативног риболова према одговарајућим програмима;
- пажљиве обраде земљишта уз примену мера заштите од ерозије и ограничено коришћење хемијских средстава;
- каптирања извора искључиво натуралним уређењем на лицу места, као и преграђивање и регулација водотока искључиво ради обнове воденица на местима где су некада постојале.

На деловима заштићеног подручја са режимом заштите II степена посебно се забрањују следеће активности: експлоатација минералних сировина, отварање привремених позајмишта материјала и коришћење бигра и речног наноса, лов, ауто-мото трке, и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите II степена допуштене су и препоручене следеће активности: ограничено и контролисано планинарење, алпинизам, пловидба језером, посматрања птица и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите III степена главне мере заштите су:

а) забрана изградње објеката, осим:

- изградње, реконструкције, доградње и одржавања стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинстава, манастира и објеката јавне намене у оквиру постојећих грађевинских или суседних, просторно блиских парцела;

- изградње и реконструкције објеката туристичког смештаја, угоститељства, других услужних, занатских, јавних, стамбених и породичних објеката за одмор у оквиру грађевинских подручја насеља Овчар Бања, утврђених урбанистичким плановима и на другим деловима подручја који су овим планом и/или другим просторним плановима утврђени као зоне изградње, и то: 1. Зона „Нова пруга” у Видови између Западне Мораве и нове железничке пруге (наспрам манастира Ваведење), 2. Зона „Видовска обала” у прибрежном делу акумулације „Међувршје” између бране и Видовског тунела, 3. Зона „Кривајица – Пејичина кривина” на простору трећег, најнизводнијег меандра, 4. Зона „Рапајловача – Стара пруга” између Јовањског и Видовског тунела и 5. Зона „Трбовац” са десне стране Западне Мораве, низводно од манастира Преображење;

- реконструкције и одржавања породичних објеката за одмор ван планских зона изградње;

- изградње, реконструкције и одржавања саобраћајне, енергетске, комуналне и телекомуникационе инфраструктуре;

- реконструкције и одржавања хидроенергетских објеката;

- уређења планинарских и алпинистичких стаза, полетишта за параглајдинг, јавних чесми, одморишта и видиковаца, осматрачница, резервоара и водозавода за потребе противпожарне заштите;

- постављања привремених и монтажних објеката за потребе чуварске службе и одлагања отпада;

- уређења делова подручја за потребе презентације и техничке заштите биолошких вредности и објеката геонаслеђа;

б) забрана свих других активности, осим:

- коришћења минералних и термалних вода, као и коришћења речног наноса у оквиру планског чишћења водотока и акумулације;

- одрживог гајења, обнављања, оснивања нових и нега шума према основама и програмима газдовања шумама;

- ограниченог и контролисаног сакупљања гљива, лековитог биља и других шумских плодова;

- одрживог гајења, заштите и праћења стања дивљачи према одговарајућим основама и програмима, у складу са законом;

- рекреативног риболова према одговарајућим програмима, у складу са законом;

– пажљиве обраде земљишта уз примену мера заштите од ерозије и ограниченог коришћење хемијских средстава;

– природног уређења извора на лицу места и преграђивања и регулација водотока искључиво у циљу обнове воденица на местима где су некада постојале, као и заштите од штетног дејства вода, уређења водотока Западне Мораве у Овчар Бањи, као и низводно од бране „Међувршје” за потребе рафтинга и кајакаштва.

Посебно се забрањују следеће активности: експлоатација минералних сировина, каптирање извора, ауто-мото трке, одлагања отпада изван за то одређених места, прање возила у водотоцима и испуштање горива и мазива, испуштање непречишћених отпадних вода у реципијенте или земљиште, и сл.

На делу заштићеног подручја са режимом заштите III степена допуштене су и препоручене следеће активности: планинарство, алпинизам, параглајдинг, посматрање птица, туристички обилазак манастира, других културних и природних знаменитости, бициклизам, истраживање и мониторинг природних и културних вредности, пловидба језером и рафтинг на Западној Морави, пливачки маратон, даљинско јахање и сл.

Мере заштите ближе ће се утврдити новом уредбом о проглашењу заштићеног подручја (која ће узети у обзир предлог за проглашење Овчарско-кабларске клисуре за просторно културно-историјску целину, који је припремио Републички завод за заштиту споменика културе, и који је одређен овим просторним планом) а по потреби и изменама и допунама Просторног плана.

Просторни и временски обим ограничења радова и активности утврђених мерама заштите ближе ће се одредити планом управљања и актом о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Овчарско-кабларска клисура”.

За заштиту места и појава са посебним природним вредностима просторним планом се не резервише простор, а њихово очување и одрживо коришћење обезбеђује се на следећи начин:

– заштита налазишта биљке *Edraianthus canescens* (кабларски звончић) на Орловим стенама у подножју Каблара, кроз режим заштите II степена, на основу постојеће уредбе о заштити предела изузетних одлика и овог просторног плана, уз могуће установљење режима заштите I степена новом уредбом о заштити, на основу предлога Завода за заштиту природе Србије;

– заштита термалног изворишта у Овчар Бањи одговарајућим техничким и грађевинским мерама заштите и уређења изворишта и утврђивањем и одржавањем зона санитарне заштите;

– заштита водотока Бањског потока кроз режим заштите II и III степена у границама заштићеног предела изузетних одлика и забраном преграђивања водотока и одвођења воде и других радова којима се оштећују бигрене каскаде и обале потока изван границе заштићеног подручја, на основу Просторног плана, осим реконструкције постојећих путева.

Планска решења не индикују непожељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој основне намене подручја као изворишта водоснабдевања не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, неповољне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја, подстиче традиционалне видове коришћења простора на планском подручју и обезбеђује контролу над процесима и активностима који могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума.

У спровођењу Просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа утврђених у складу са Законом о заштити природе.

У поступку израде урбанистичких планова и пројектне документације за изградњу објеката и друге радове неопходно је обезбедити акт о условима заштите природе.

Сходно Закону о заштити природе, уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да о налазу обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

На подручју Просторног плана, највише у границама заштићеног предела, од 2010. године постављено је на стаблима дрвећа око 50 дрвених кутија – вештачких дупљи за шумске сове. Таква практична мера очувања, снажења и праћења стања популације и начина живота ове значајне и строго заштићене птичије врсте дала је изванредне резултате (у 2017. години у 23 кутије била су гнезда, са 106 јаја и 33 виђена младунца). У близини стабала са вештачким дупљама за гнезђење сова (локације приказане на рефералној карти) не могу се планирати и обављати сеча и остали шумарски радови нити друге активности којима се птице узнемиравају и ометају, посебно у репродуктивном периоду, од средине јануара до средине јуна. Ова мера ће се ближе утврдити планом управљања и правилником о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Овчарско-кабларска клисура” и спроводити у сарадњи управљача заштићеног подручја и власника земљишта односно шума.

На основу Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување, а сходно одредбама Закона о заштити природе, на подручју Просторног плана ће се у току његове имплементације идентификовати и детаљно картирати станишта што ће представљати основу за утврђивање и спровођење мера заштите и очувања.

Риболовне воде у обухвату Просторног плана највећим делом припадају Рибарском подручју *Предео изузетних одлика „Овчарско-кабларска клисура”* (акумулација „Међувршје”, акумулација „Овчар Бања” на дужини 1 km узводно од бране, водоток Западне Мораве између ове две акумулације и Бањски поток), а његов корисник је Туристичка организација Чачка, као управљач заштићеног подручја. Управљање рибљим фондом у риболовним водама уређено је Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, бр. 128/14 и 95/18 – др. закон) и прописима донетим на основу тог закона. У оквиру мера заштите и очувања рибљег фонда и коришћења риболовних вода, између осталог, забрањено је уносити алохтоне врсте, прекидати или ометати миграторне путеве риба и технички неоправдано испуштати воду из природних и вештачких језера и других акумулација ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе, а корисници доводних и других канала дужни су да уграде и одржавају одговарајуће уређаје који спречавају улаз рибе у те канале, док су корисници брана дужни да елиминишу до максималне могуће мере или неутралишу активности и препреке које ометају или спречавају миграцију риба. Законом су дате могућности изузећа дела риболовних вода из рибарског подручја, забране и ограничења риболова. Програмом управљања овим рибарским подручјем за период 2012-2021. године (који је накнадно усаглашен са касније донетим Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда из 2014. године), предвиђено је порибљавање акумулације „Међувршје” смуђем (порибљавање односно интродукција извршена 2015. године) и шараном (сваке две године), и једнократно порибљавање Бањског потока поточном пастрмком (извршено 2012.

године, док акумулација „Овчар Бања” није планирана за порибљавање). Програмом су утврђене дозвољене дневне ловне количине рибе (масене и бројчане по врстама риба), риболовне квоте и временска ограничења рекреативног риболова. У акумулацији „Међувршје” прописана је привремена забрана риболова на деоницама природних мрестилишта (од Заграђа узводно до Овчар Бање – од 15. маја до 15. јуна и од манастира Јовање низводно до Видовског тунела од 15. марта до 30. маја), забрана ноћног риболова и трајна забрана риболова у Бањском потоку. Остале риболовне воде подручја просторног плана (акумулација „Овчар Бања” и водоток Западне Мораве изван границе предела изузетних одлика и водотоци Каменице и Бјелице) припадају Рибарском подручју „Западна Морава” чији је корисник *Balkan Eco Team д.о.о.* из Пријепоља.

ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

У области развоја комуналне инфраструктуре и заштите животне средине

- поправљање еколошког стања језера Међувршје (побољшање квалитета воде и повећањем корисне запремине);
- развој комуналне инфраструктуре (посебно система водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода Овчар Бање);
- санација и заштита термалног изворишта у Овчар Бањи уз наставак истраживања потенцијала термалних вода.

Акумулације – вештачка језера Језеро Међувршје је највеће на Западној Морави.

Настало је преграђивањем ове реке на излазу из Овчарко-кабларске клисуре. Бетонска брана је висока 30 м, а дугачка 190м.

Кота максималног успора је 274 мнм, минималног је 271 мнм, а запремина воде у њему 18,5 милиона м³. Највећа дубина је 23м.

За време високог водостаја, дужина језера достиже 11 км. Пуњењем језера потопљено је 150 ха обрадивог земљишта и исељено 10 кућа из села Међувршје.

Вода из језера Међувршје се тунелом одводи до постројења истоимене хидроелектране.

Иако је терен дозвољавао подизање веће бране, водило се рачуна о бројним природним и антропогеним објектима (манастири и извори минералне воде би били угрожени). Запажено је велико засипање језера наносом.

СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

У складу са прописима о планирању и изградњи, овај План представља плански основ за издавање одговарајућих аката, у складу са законом и за формирање грађевинских парцела за јавне намене.

ВД ПОМОЋНИКА МИНИСТРА

Даница Ускоковић

